

CREACIÓ D'UNA ACREDITACIÓ A NIVELL LOCAL EN L'ÀMBIT DE LA RECOLLIDA SELECTIVA. EXEMPLE D'IMPLEMENTACIÓ

Acreditació dels grans generadors de matèria orgànica a Sant Just Desvern (Catalunya)

Descripció

Sant Just Desvern és un municipi de la comarca del Baix Llobregat amb una població de 17.805 habitants (Idescat, 2019). Segons l'Article 9 de l'Ordenança de Residus Municipal de Sant Just Desvern, *els grans generadors de residus (restaurants, centres educatius, residències de gent gran, hotels, parades de mercat i supermercats) estan obligats a separar els seus residus per fraccions, independentment que utilitzin o no el sistema de recollida municipal, aspecte recollit prèviament en la normativa catalana*¹.

En aquest context, l'Ajuntament de Sant Just realitza de forma específica la recollida de residus comercial de forma segregada per a les fraccions de paper i cartró, envasos lleugers, envasos de vidre, residus orgànics i rebuig.

A partir de l'any 2014, des de l'Àrea de Política Territorial, Habitatge i Medi Ambient de l'Ajuntament, s'impulsa el certificat "Tria i et triaran", dirigit a aquells establiments que generen de forma habitual grans quantitats de residus orgànics. Els objectius principals de la iniciativa són:

- Informar de la nova ordenança reguladora de residus als establiments objecte de la campanya.
- Promoure la separació de la matèria orgànica a aquells establiments que encara no ho facin i facilitar els recursos necessaris.
- Reconèixer els establiments que participin correctament de la recollida separada de la fracció orgànica separada.

¹ Decret Legislatiu 1/2009, de 21 de juny, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de residus.

- Informar als ciutadans del municipi sobre quins establiments participen correctament en la recollida selectiva de la FORM.

El procediment d'atorgament de l'acreditació de recollida selectiva de la FORM per part de l'Ajuntament consta de 4 fases:

1. Enviament des de l'Ajuntament d'una carta informativa a tots els grans generadors, informant sobre l'obligatorietat de la segregació en origen de les fraccions generades, focalitzant-se en la fracció orgànica.
2. Realització de visites per part d'informadors ambientals, a tots els establiments que siguin grans generadors de residus orgànics del municipi, amb la finalitat d'informar sobre els beneficis ambientals que comporta la realització d'una correcta segregació en origen d'aquests residus, així com per analitzar de quina manera es realitza aquesta segregació dins de l'establiment. En concret, en el marc d'aquestes visites es van detectar deficiències en els recursos materials per fer la correcta separació en origen dels residus generats i es van repartir cubells de 120 i 150 litres de capacitat per a la FORM, infografies i una guia de separació dels residus. Addicionalment, depenent de l'activitat en qüestió, també es van lliurar contenidors d'envasos lleugers de 240 i 360 litres, contenidors de vidre entre 120 i 240 litres i contenidors de rebuig de 120 litres. Per a la recollida de residus de paper i cartró, en funció de l'establiment es disposa de bujols específics o bé, es diposita en els contenidors situats a la via pública.

Figura 1. Infografia distribuïda als grans generadors de residus orgànics en el marc de la campanya "Tria i et triaran". Font: Ajuntament de Sant Just Desvern, 2020.

Figura 2. Infografía distribuida als grans generadors de residus orgànics en el marc de la campanya "Tria i et triaran". Font: Ajuntament de Sant Just Desvern, 2020.

3. Realització d'una segona visita de seguiment per comprovar si es realitza la recollida selectiva de la fracció orgànica generada als establiments.
4. Atorgament del certificat municipal "Tria i et triaran" a aquells establiments que separin correctament els residus orgànics generats.

Figura 3. Distintiu atorgat en el marc de la campanya "Tria i et triaran". Font: Ajuntament de Sant Just Desvern, 2020.

5. Els establiments certificats disposen del distintiu en format adhesiu a l'entrada dels establiments per tal de fer visible el seu reconeixement.

Així mateix, es considera que l'atorgament del certificat, a més de millorar el comportament ambiental de l'establiment contribueix a la millora de l'índex de recollida selectiva municipal².

² No es disposen de dades específiques de recollida de residus comercials.

Figura 4. Cartell específic de la campanya "Tria i et triaran", on s'anima a la identificació dels establiments amb certificat per part dels ciutadans. Font: Ajuntament de Sant Just Desvern, 2020.

Resultats

Des del consistori es valora la campanya de manera molt positiva; motiu pel qual, exceptuant l'any 2016, s'ha donat una continuïtat anual a la campanya des del seu inici al 2014.

En concret, a l'abril de 2014 es van realitzar visites a 74 establiments, amb l'objectiu d'identificar el nivell de participació en la segregació en origen de la FORM, així com proporcionar tota la informació necessària i recursos materials a aquells que encara realitzaven la recollida selectiva. Seguidament, a l'octubre del mateix any es va realitzar una segona visita per comprovar l'assoliment per part dels establiments que en la primera visita no separaven en origen els residus orgànics generats.

L'any 2015, es van realitzar visites a 84 establiments, incloent tant els establiments visitats a l'any anterior com d'altres de nova obertura. Posteriorment, durant els anys 2017 i 2018 es

van realitzar 100 visites en el marc de la campanya³ i, per últim, al novembre de 2019, es van realitzar visites a 98 establiments.

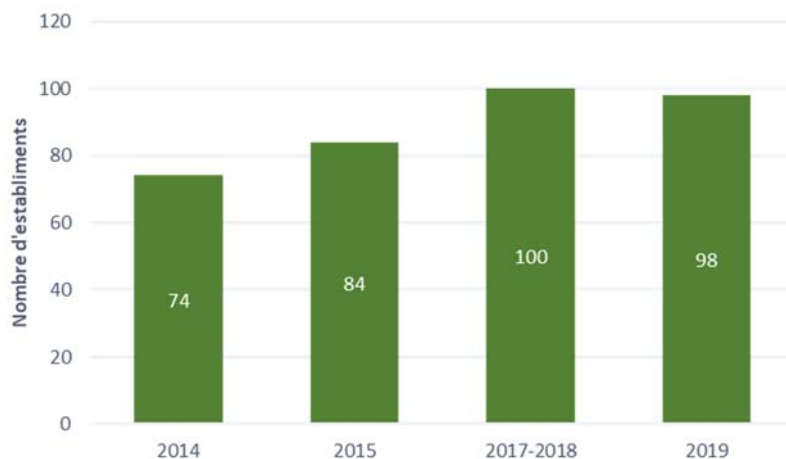

Figura 5. Evolució del nombre d'establiments visitats en el marc de la campanya "Tria i et triaran". Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Ajuntament de Sant Just Desvern, 2020.

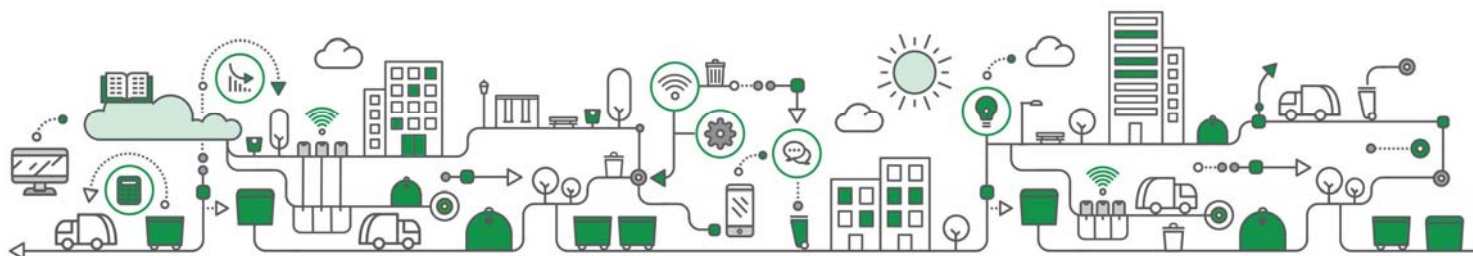
NOTA: existeixen variacions en el nombre d'establiments, atès que en el transcurs de l'any obren i tanquen diferents activitats econòmiques.

En relació a l'atorgament dels certificats, l'any 2014 es van atorgar 37 certificacions (50% del nombre total d'establiments visitats), l'any 2015 es van atorgar 55 certificacions (65,5% del nombre total d'establiments visitats) i finalment l'any 2018 es van atorgar 66 certificacions (66% del nombre d'establiments visitats)⁴.

Pel que fa als 32 establiments que actualment no compten amb el certificat, 24 establiments separen de manera ineficient, mentre que els 8 restants no separen en absolut els residus orgànics generats. En l'actualitat, no s'ha imposat cap procediment sancionador; no obstant això, per part de l'Ajuntament s'han elaborat informes negatius d'algun establiment.

³ Durant l'any 2017 no es realitza l'atorgament de certificats, atès que les visites es van realitzar durant l'últim trimestre de 2017 i el segon trimestre de 2018.

⁴ Encara no s'han atorgat les certificacions relatives a les visites efectuades durant l'any 2019. En aquest sentit, les certificacions només es concedeixen a aquells establiments que assoleixen un bon grau de separació de la FORM per primera vegada (sense incloure aquells establiments que en anys anteriors han aconseguit l'acreditació).

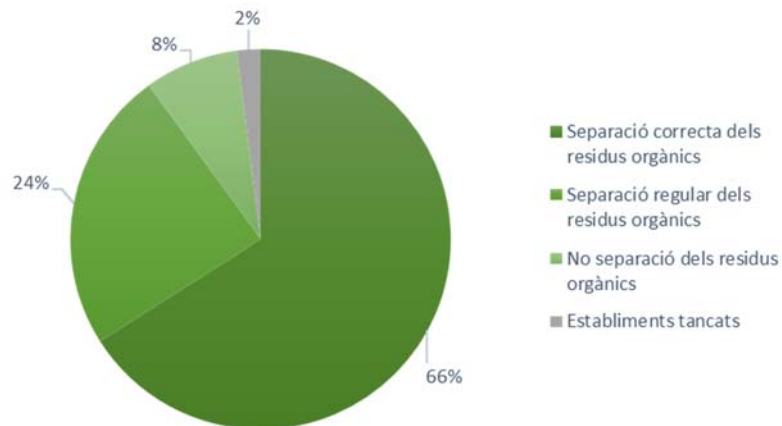

Figura 6. Percentatge dels establiments que separen correctament, regular o no separen els residus orgànics en el marc de la campanya "Tria i et triaran". Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Ajuntament de Sant Just Desvern, 2020.

NOTA: durant el procés de realització de les visites i l'atorgament del certificat, dos establiments han tancat.

Des de l'Ajuntament de Sant Just no es disposen dades específiques de recollida comercial de residus orgànics. No obstant això, es constata una reducció de la fracció resta i augment de les fraccions selectives, especialment a partir de l'any 2015, tal i com es pot observar en el següent gràfic.

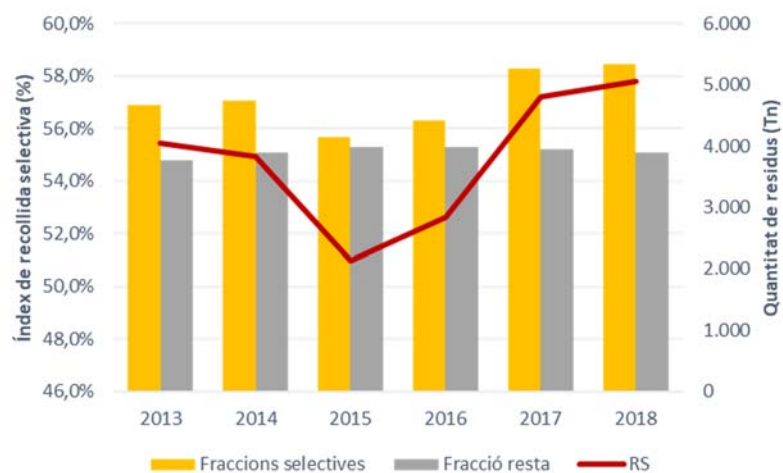

Figura 7. Evolució de l'índex de recollida selectiva a nivell municipal i de les quantitats de tones recollides de fracció resta i fraccions selectives a Sant Just Desvern. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Agència de Residus de Catalunya, 2019.

NOTA: les fraccions selectives inclouen autocompostatge, matèria orgànica, poda i jardineria, paper i cartró, vidre, envasos lleugers, residus voluminosos i fusta, RAEEs, ferralla, olis vegetals, tèxtil, runes, residus especials en petites quantitats (REPQ) i altres recollides selectives.

Des de la pàgina web de l'Ajuntament de Sant Just Desvern es realitza la difusió d'aquells establiments que han aconseguit el certificat de recollida selectiva de la fracció orgànica "Tria i et triaran", tal i com es mostra a continuació.

ELS ESTABLIMENTS LOCALS QUE SEPAREN BÉ LA MATÈRIA ORGÀNICA TORNEN A REBRE EL CERTIFICAT AMBIENTAL "TRIA I ET TRIARAN"

Tot i les campanyes de foment de la recollida selectiva de residus orgànics, gairebé la meitat de les 3.200 tones de matèria orgànica generades l'any 2017 no s'han separat bé i han anat a parar al contenidor gris del rebuig.

Els establiments del municipi identificats com a "grans generadors de matèria orgànica" han estat objecte d'inspeccions ambientals periòdiques que determinen si separen correctament els residus i si compleixen la normativa.

Actualment, el municipi compta amb bars, restaurants, escoles, llars d'infants, residències de gent gran, parades de mercat, supermercats i altres tipus d'establiments que han accedit al certificat "Tria i et triaran".

Els establiments que han rebut el certificat són:

<ul style="list-style-type: none"> Abc Kindergarten Antiga Granja Carbonell Asproces Bar Can Ginestar Bar El Mollinari Bar Restaurant La Granota Bar Restaurant The Just Room Bar Restaurant La Bonalguia Cafeteria Fica 52 moments Cafeteria Leopold's Canzaladeria Cardona Canzaladeria Fosiva Carnisseria Ancau Carnisseria Elena Children's Park Ciablotta, Artesans del pa City Park Hotel Cuina Miracle El Picoteo Can Domingo 2 	<ul style="list-style-type: none"> Escola Bressol Municipal Marrecs Escola Canigó Escola Montseny Escola Montserrat Food Corner Café Fructifruit Sant Just Fruteria Moros Frutes Victòria Pans Graner Hotel Hesperia Sant Just Hotel NH Porta Diagonal Hotel Hesperia Sant Just La llar del bacallà La Parada La Tasca dels Rifenyos L'hort del Rebost Mercat Ambulant Fruteria Montsant Parvulari TIC-TAC Polleria Regia 	<ul style="list-style-type: none"> Peixateria Ca la Magdalena Peixateria Nord Peix i marisc Glòria Restaurant Can Carbonell Restaurant Crème de la Crème Restaurant Aïneoué Restaurant El Niu Restaurant El Raconet Restaurant El Mesón Gallego Restaurant Padel Experience Restaurant Vegetarium 100% Residència Quidam Residència Vera sra. Lourdes Residència CRAL Sant Just Residència Vitàlia Sant Just Servi Fruit St. Patrick's Preschool Supermercat CONDIS
---	---	---

Gràcies pel vostre compromís!

L'Ajuntament de Sant Just té la intenció d'iniciar procediments sancionadors envers aquells establiments que, malgrat les repetides inspeccions i els assessoraments rebuts, encara no separen correctament la fracció orgànica.

Figura 8. Comunicat per part de l'Ajuntament de Sant Just Desvern informant dels establiments que disposen el certificat "Tria i et Triaran". Font: <https://santjust.net/mediambient/>, 2017.

Aquesta iniciativa es desenvolupa en el marc de la contracta del servei actual, fet que no implica cap despesa econòmica addicional associada. En aquest sentit, l'Agència de Residus de Catalunya ha col·laborat en l'atorgament d'una subvenció per a l'adquisició de material per al desenvolupament de la campanya.

Per últim, des del consistori no es preveu ampliar la iniciativa a d'altres fraccions.

Més informació

Ajuntament de Sant Just Desvern

Persona de contacte: Mª Dolors Moreno Giraldos

Contacte: morenogd@santjust.cat

Ajuntament de
Sant Just Desvern

